

Guía Docente				
Datos Identificativos				2024/25
Asignatura (*)	Datos en Mobilidade		Código	614G02040
Titulación	Grao en Ciencia e Enxeñaría de Datos			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	6
Idioma	Castelán/Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Enxeñaría de Computadores			
Coordinación	Fresnedo Arias, Óscar	Correo electrónico	oscar.fresnedo@udc.es	
Profesorado	Fresnedo Arias, Óscar	Correo electrónico	oscar.fresnedo@udc.es	
Web	http://campusvirtual.udc.gal/			
Descripción xeral	Introdución á plataformas e comunicación móveis. Redes de comunicacóns móveis e transmisión de datos en sistemas sen fíos con mobilidade. Fontes de datos en mobilidade, sensorización e contido multimedia. Xeolocalización e sistemas de posicionamento. Seguridade de datos en contornas con mobilidade. Arquitecturas móveis. Iniciación a Android.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A11	CE11 - Capacidad para coñecer, despistar, configurar e utilizar infraestruturas distribuídas de altas prestacións para o almacenamento, procesamento e análise masiva de datos.
A13	CE13 - Coñecemento e aplicación das características, funcionalidades e estrutura de Internet e as redes de computadores.
A15	CE15 - Capacidad de dar solución a problemas de integración en función das estratexias, estándares e tecnoloxías dispoñibles.
B2	CB2 - Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B7	CG2 - Elaborar adecuadamente e con certa orixinalidade composicións escritas ou argumentos motivados, redactar plans, proxectos de traballo, artigos científicos e formular hipóteses razonables.
B8	CG3 - Ser capaz de manter e estender formulacións teóricas fundadas para permitir a introdución e explotación de tecnoloxías novas e avanzadas no campo.
B9	CG4 - Capacidad para abordar con éxito todas as etapas dun proxecto de datos: exploración previa dos datos, preprocesado, análise, visualización e comunicación de resultados.
B10	CG5 - Ser capaz de traballar en equipo, especialmente de carácter multidisciplinar, e ser hábiles na xestión do tempo, persoas e toma de decisións.
C1	CT1 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT4 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe		Competencias / Resultados do título
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título	

Entender os conceptos básicos das redes móveis e sen fíos.	A11 A13	B2 B4 B7 B8 B10	C1 C4
Coñecer as características hardware e software das plataformas móveis.	A11 A13	B3 B4 B8	
Saber programar aplicacións sobre plataformas de terminais móveis.	A11 A15	B2 B8 B9 B10	C1 C4
Coñecer as fontes de aplicacións móveis, así como o seu almacenamento e xestión.	A11	B2 B3 B9	C1 C4
Coñecer as tecnoloxías de posicionamento e o seu impacto en ciencia e enxeñaría de datos.	A11 A15	B2 B4 B7 B8 B9	C4
Coñecer os conceptos de seguridade de datos en comunicacións móveis.	A11 A13	B3 B4 B7 B8 B9	C4

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introdución a plataformas e comunicacións móveis	1.1 Perspectiva histórica 1.2 Conceptos básicos do hardware 1.3 Estándares de comunicación móveis 1.4 Software: plataformas e sistemas operativos
2. Arquitecturas móveis	2.1 Perspectiva histórica 2.2 Ecosistemas de desenvolvemento
3. Iniciación a Android	3.1 Compoñentes básicos dunha app 3.2 Ciclo de vida dos compoñentes básicos 3.3 Compoñentes avanzados dunha app 3.4 Construíndo unha app Android completa
4. Redes de comunicacións móveis	4.1 Introdución ás comunicacións sen fíos 4.2 Conceptos básicos 4.3 Propagación e efectos adversos en comunicacións sen fíos 4.4 Redes celulares
5. Transmisión en sistemas móveis	5.1 Técnicas de transmisión básicas 5.2 Canles sen fíos con mobilidade 5.3 Técnicas de transmisión avanzadas
6. Fontes de datos en mobilidade	6.1 Tipos de sensores 6.2 Características de sensores 6.3 Fontes de datos multimedia 6.3.1 Recolección e procesado de audio 6.3.2 Recolección e procesado de imaxes/vídeo

7. Xeolocalización e sistemas de datos de posicionamiento	7.1 Conceptos básicos de xeolocalización 7.2 Sistemas de xeoposicionamento en mobilidade 7.3 Sistemas de posicionamento indoor
8. Seguridade de datos en comunicacíons móbiles	8.1 Conceptos básicos de seguridade en comunicacíons móbiles 8.2 Seguridade de datos en comunicacíons sen fíos: WiFi

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba mixta	A11 A13 A15 B2 B3 B7 B8	3	0	3
Traballos tutelados	A15 B2 B3 B4 B7 B8 B9 B10 C4	7	21	28
Prácticas a través de TIC	A11 B2 B3 B4 B7 B8 B9 B10 C1 C4	14	49	63
Sesión maxistral	A11 A13 A15 B2 B8 C4	21	31.5	52.5
Atención personalizada		3.5	0	3.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Proba mixta	Proba escrita con preguntas de teoría sobre os contidos da materia e resolución de problemas.
Traballos tutelados	Traballos realizados polos estudiantes nos que deberán resolver unha serie de problemas ou supostos prácticos definidos polo profesor aplicando os coñecementos adquiridos.
Prácticas a través de TIC	Prácticas realizadas polos estudiantes para probar os conceptos explicados nas clases maxistrais.
Sesión maxistral	Presentación dos contidos teóricos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Resolución de dúbidas do alumnado tanto nas sesións maxistrais como nas sesións de solución de problemas e de prácticas.
Proba mixta	
Traballos tutelados	Seguimento da aprendizaxe evolutiva dos estudiantes e da súa participación activa na dinámica das clases.
Prácticas a través de TIC	As titorías serán preferiblemente en formato non presencial a través de diferentes medios telemáticos, principalmente usando a ferramenta Teams, e no horario especificado. Os estudiantes poderán solicitar tamén titorías presenciais se o consideran necesario. O horario de titorías poderase adaptar segundo as necesidades do alumnado na modalidade de matriculación a tempo parcial.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Proba mixta	A11 A13 A15 B2 B3 B7 B8	Mediante unha proba escrita, valoraranse os coñecementos adquirido polo alumnado ao longo do curso.	40
Traballos tutelados	A15 B2 B3 B4 B7 B8 B9 B10 C4	Avaliarase a correcta realización por parte do alumnado dos exercicios ou traballos propostos polo profesor.	20

Prácticas a través de TIC	A11 B2 B3 B4 B7 B8 B9 B10 C1 C4	A avaliación será realizada a partir das prácticas entregadas polo alumnado e mediante un exame para valorar os coñecementos adquiridos nestas sesións prácticas.	40

Observacións avaliación

REQUISITOS PARA SUPERAR A MATERIA:

Para aprobar esta materia, os alumnos deberán acadar un mínimo de 5 puntos sobre 10 sumando as notas obtidas nas diferentes partes da materia. Ademais, será preciso acadar un mínimo de 2 puntos sobre 10 na proba mixta final para poder superar a materia.

Na segunda oportunidade en Xullo, os alumnos deberán avaliarse novamente da parte teórica da materia e das prácticas mediante a proba mixta e un exame final de prácticas. A parte de traballos tutelados non poderá ser recuperada por formar parte da avaliación continua da materia.

Todos os aspectos relacionados con ?dispensa académica?, ?dedicación ao estudo?, ?permanencia? e ?fraude académica? rexeranse de acordo coa normativa académica vixente da UDC.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Andrea Goldsmith (2005). Wireless communications. Cambridge University Press - Viswanath Tse (2005). Fundamentals of Wireless Communication. Cambridge University Press - Dharma Prakash Agrawal, Qing-An Zeng (2010). Introduction to Wireless and Mobile Systems. Cengage Learning - Erik Dahlman, Stefan Parkvall, Johan Skold, Per Beming (2010). 3G Evolution: HSPA and LTE for Mobile Broadband. Academic Press - Frederic Launay, André Perez (2019). LTE Advance Pro: Towards the 5G Mobile Network. Wiley - Theresa Neil (2012). Mobile Design Pattern Gallery. O'Reilly - Joseph Annuzzi (2016). Introduction to Android Application Development: Android Essentials. Adison-Wensley - William A. Pearlman, Amir Said (2011). Digital Signal Compression: Principles and Practices. Cambridge University Press - David Barlett (2010). Essentials of positioning and location technology. Cambridge University Press - Jyrki T.J. Penttinen (2016). Wireless Communication Security. O'Reilly - Oscar Fresnedo, Paula M. Castro (-). Material de clase . http://campusvirtual.udc.gal
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías